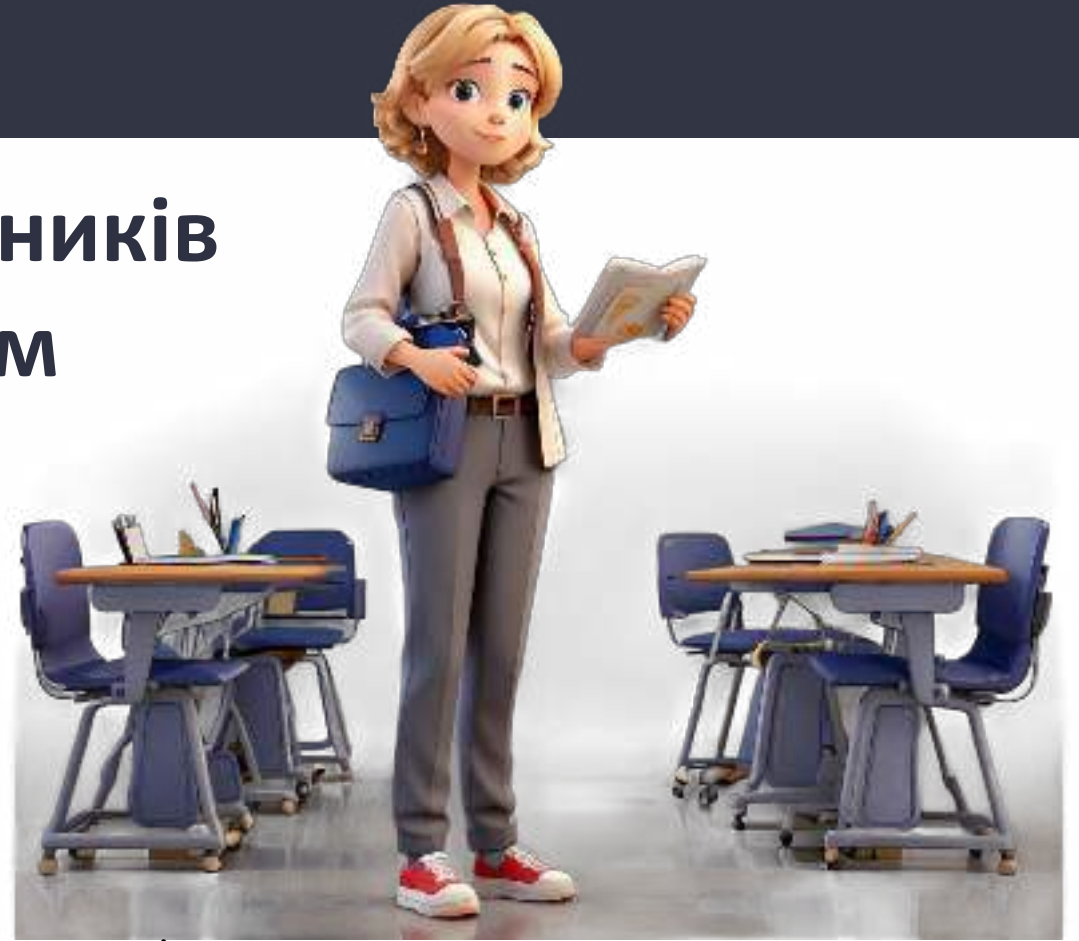

Сьогодні

Урок
№110

Розряди займенників за значенням

Мета: ознайомити із розрядами займенників; учити знаходити та визначати розряди займенники в реченнях; розвивати письмове зв'язне мовлення; вчити розв'язувати тестові завдання на відповідність; обґрунтовувати важливість бережного ставлення до мови; формувати компетентність спілкуватися рідною мовою, соціальну, громадянську компетентності.

❖ **Сьогодні на уроці говоритимемо
про розряди займенників,
навчимося їх розрізняти,
подумаємо, навіщо їх
використовувати.**

**Робота із
підручником
«Українська мова»
Н. Голуб та ін.,
с. 176-177**

Нумо

Гайда

- ✓ На які групи за значенням поділяють займенники?
- ✓ Чого навчають нас невдачі?

Відповідно до запитань
сформулюйте особисті цілі.

Розряди займенників

Питальні: хто? що? який?
чий? котрий? скільки?

Неозначені: дехто, дещо,
хтось, щось, абищо, абихто,
хтозна-що, якийсь,
котрийсь, що-небудь, будь-
хто

Заперечні: ніхто, ніщо,
нічий, ніякий, ніскільки.

Особові: я - ми, ти
- ви; він, вона,
воно - вони.

Означальні: сам,
самий, увесь,
усякий, кожний,
інший.

Зворотний: себе.

Присвійні: мій, моя,
моє, твій, твоя, наш,
ваш, їхній, свій, свої,
їхні.

Відносні: хто, що,
який, чий, котрий,
скільки.

Вказівні: цей, сей, той,
такий, стільки.

Запам'ятайте: **їхній** — це присвійний займенник; а **їх** — форма особового займенника «вони» у родовому чи знахідному відмінках.

Пригадайте і запишіть 5 фразеологізмів, у складі яких є займенники.
Перевірте, чи всі розуміють значення запропонованих сталих виразів.

Визначте розряди займенників

Своя сорочка ближче до тіла.

Сам не свій.

Своїм розумом жити.

Під себе гребти.

Брати себе в руки.

Своя (присвійний) сорочка ближче до тіла.

Сам (означальний) не свій (присвійний).

Своїм (присвійний) розумом жити.

Під себе (зворотний) гребти.

Брати себе (зворотний) в руки.

Прочитайте текст. Чи згодні ви з думкою авторки? У чому вона нас переконує? Як потрібно сприймати помилку?

Вправа

447

Без помилок ми не зростаємо, не набираємося досвіду, не випробовуємо себе і світ на міцність. Без помилок ніхто не навчиться працювати правильно. Без помилок неможливо оцінити свої досягнення. Будь-хто з нас не зможе спрогнозувати ризики. Без помилок не можна зрозуміти природу невдач. Без роботи над помилками ви не рухатиметеся вперед. Без пам'яті помилок ми не матимемо власної історії саморозвитку (За М. Титаренко).

Поясніть написання виділених слів. Визначте розряд кожного займенника з тексту

Без помилок ^{особовий} ми не зростаємо, не ^{зворотний} набираємося досвіду, не випробовуємо себе і світ на ^{заперечний} міцність. Без помилок ^{заперечний} ніхто не навчиться працювати правильно. Без помилок неможливо ^{присвійний} оцінити ^{присвійний} свої досягнення. Будь-хто ^{неозначений} з ^{особовий} нас не зможе спрогнозувати ризики. Без помилок не можна зрозуміти ^{особовий} природу невдач. Без роботи над помилками ^{особовий} ви не рухатиметеся вперед. Без пам'яті помилок ^{особовий} ми не матимемо власної історії саморозвитку (За М. Титаренко).

Вправа

447

Підручник.
Сторінка

177

- На помилках вчаться.
- Не помиляється той, хто нічого не робить.
- Дурень вчиться на своїх помилках, мудрий – на чужих.
- З помилки на помилку розум йде до хати.

Робота в групах. Прочитайте й відредагуйте текст. Перекажіть його від імені Лінкольна. Поставте за змістом запитання, використовуючи для цього питальні займенники. Спробуйте цей текст використати як приклад для людини, що пасує перед невдачами

Вправа

448

Лінкольну не вдалося створити свій бізнес. З Лінкольна вийшов поганий фермер. Лінкольт програв вибори до законодавчого зібрання штату. У Лінкольна стався нервовий зрив. Лінкольту не вдалося влаштуватися на роботу в державну контору, яка реєструє земельні ділянки. Лінкольт програв вибори на посаду спікера. Балотувався до Конгресу США, але зазнав невдачі. І коли Лінкольна нарешті обрали президентом, увесь цей досвід допоміг Лінкольту визначити напрям політики, що став надбанням Америки (За К. Феррацці).

Лінкольну не вдалося створити свій бізнес. З нього вийшов поганий фермер. Він програв вибори до законодавчого зібрання штату. У нього стався нервовий зрив. Лінкольнові не вдалося влаштуватися на роботу в державну контору, яка реєструє земельні ділянки. Він програв вибори на посаду спікера. Балотувався до Конгресу США, але зазнав невдачі. І коли його нарешті обрали президентом, увесь цей досвід допоміг йому визначити напрям політики, що став надбанням Америки (За К. Феррацці).

Займенник(-и) (у рядку вірша)

- (1) Я подарувала свою картину.
- (2) Що ти знаєш про себе?
- (3) Без тебе, Дніпре, як і без тополі,
- (4) Що в серці моїм змалку тополить.

Розряди займенників

- А особовий, зворотний
- Б відносний, присвійний
- В особовий
- Г заперечний, питальний
- Д особовий, присвійний

[1. Д, 2. А, 3. В, 4. Б]

Я спереду і я ззаду, а посередині
назва породи коня. Назва якої країни
вийде?

Японія

Сьогодні

Відгадайте загадку. Порахуйте кількість букв і звуків у слові-відгадці

Які два займенники псують шляхи?

Ями

Я не міг, не хотів це робити.

Я це робив, але не вдалося.

Я це робив із допомогою.

Я це робив, хоча були помилки.

Я це робив, але не відразу.

Я це зробив.

Це було дуже просто!

**Виконайте вправу 449, на вибір
I, II або III.**

*Короткий запис у щоденник
с. 177 впр. 449, на вибір.*